

رساله‌ای در باب زیباشناسی ژاپنی

دانلد ریچی

ترجمهٔ مجید پروانه‌پور

www.ketab.ir

رساله‌ای در باب زیباشناسی ژاپنی

ناشر: کتاب آبان

مؤلف: دانلد ریچی

مترجم: مجید پروانه‌پور

ویراستار: نازنین اردوبازارچی

مدیر هنری و طراح جلد: احسان رضوانی

صفحه‌آرایی: آتلیه گرافیک آبان (لیلی بزرگان‌نیا)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: آرمانسا

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۷-۶۰-۶۰۲۵-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه: ریچی، دونالد اف.، ۱۹۲۲-۲۰۱۳

Richie, Donald F., 1924-2013

عنوان و نام پدیدآور: رساله‌ای در باب زیباشناسی ژاپنی / دانلد ریچی؛ ترجمه مجید پروانه‌پور؛ ویرایش نازنین اردوبازارچی.

مشخصات نشر: تهران: کتاب آبان، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۷۹ ص؛ ۲۱×۱۲/۵ س.م.

شابک: ۷-۶۰-۶۰۲۵-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: A Tractate on Japanese Aesthetics, 2007.

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتاب‌نامه.

موضوع: زیبایی‌شناسی ژاپنی

Aesthetics, Japanese

شناسه افزوده: پروانه‌پور، مجید، ۱۳۵۸ - مترجم

رده بندی کنگره: BH۲۲۱

رده بندی دیویی: ۱۱۱/۸۵۰۹۵۲

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۴۲۴۷۲

تهران | خیابان انقلاب | خیابان فخر رازی | کوی فاتحی داریان | شماره ۲ | طبقه همکف | واحد ۱۰

کد پستی: ۱۳۱۴۷۳۴۸۶۶ | شماره تماس: ۰۲۱) ۶۶۹۵۵۰۱۲

وبسایت: www.abanbooks.com | پست الکترونیک: info@abanbooks.com

رساله‌ای در باب زیباشناسی ژاپنی

۹۷۸۶۲۲۶۰۲۵۶۰۷
انتشارات کتاب آبان

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۳	متن رساله
۵۹	اصطلاح‌نامه
۶۳	کتاب‌شناسی
۶۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۷۱	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۷۵	نمایه افراد
۷۹	نمایه آثار

مقدمه

قراردادهای گفتمان غربی - نظام توالی منطقی، تقارن - به هنگام نوشتن درباره زیباشناسی آسیایی چیزی را بر موضوع تحمیل می‌کنند که در خود موضوع نیست. زیباشناسی شرقی در میان ایده‌های گوناگونی که دارد، از جمله، گویای آن است که ساختار منظم فریبده است، عرضه منطقی موجب تحریف می‌شود، و برهان خطی توالی در نهایت محدودکننده است. همان‌گونه که ایتو تِجی در خصوص دشواری‌هایی که ژاپنی‌ها در تعریف زیباشناسی تجربه می‌کنند گفته است: «معضلی که با آن روبه‌رو می‌شویم این است که فهم ما شهودی و ادراکی است نه عقلانی و منطقی.» لذت زیباشناختی الگوهای هنری را به رسمیت می‌شناسد، ولی چنین الگوهایی نمی‌توانند بیش از حد خشک یا محدود باشند.

برای موفقیت در تعریف زیباشناسی ژاپنی، به احتمال زیاد، به شبکه‌ای از معناهای تداعی‌گر نیاز داریم که از فهرست‌ها و نقاطی شکل یافته است که به صورت شهودی به یکدیگر متصل شده‌اند و پس زمینه‌ای را می‌سازند که موجب آشکارگی موضوع می‌شود. و دلیل استفاده ژاپنی‌ها از مجاورت، برهم‌گذاری، و بریکولاژ نیز همین است.

در هر حال، زیباشناسی را، خواه شرقی خواه غربی، هرگونه که بررسی کنیم کیفیت حاکم بر ادراک حسانیت است - یعنی نوعی شعور، آگاهی و حساسیت. زیباشناسی زنده

است و غالباً با تفسیر میانه‌ای ندارد و چنانچه قرار باشد تفسیری هم به آن الصاق شود ظاهر سازی و تقلب از جمله ترفندهای چنین تفسیری خواهد بود.

پس نباید در صدد یافتن نتایج منطقی باشیم. به جای آن، بهتر است این ادراکات و تنوع ارزیابی‌های زیباشناختی را از رهگذر سبکی تعریف کنیم که حامل و انتقال‌دهنده چیزی از سنخ همان عدم قطعیتی باشد که به هنگام توصیف آن ادراکات حس می‌کنیم.

بسیاری از نویسندگان ژاپنی در ساختار اثر خویش برای گونه‌ای کیفیت برآمده از تردید ارزش بسیار قائل اند. نویسندگان با نادیده گرفتن مفروضات سؤالاتی که پیش روی آنهاست موفق می‌شوند از امور زیاده منطقی یا زیاده متقارن پرهیز کنند. پس آنچه ما را از پی خود می‌کشد بیش از آنکه فرض‌های ذهن کنترل‌گر نویسنده باشد، به قول ژاپنی‌ها، خود قلم‌مو است.

زونی‌هیتسو، واژه‌ای ژاپنی که می‌توان آن را به «جستار» ترجمه کرد، متضمن همین است- تبعیت از قلم‌مو و پذیرفتن راهبری آن. ساختار عبارت است از کثرت ضربه‌های قلم‌مو که به نوبه خویش باعث ایجاد کیفیت زیباشناختی می‌شود، کیفیتی که این ضربات قلم‌مو تلویحاً بدان اشاره می‌کند و مانیز استنباطش می‌کنیم.

در این کتاب، کوشیده‌ام تا حدودی به این بی‌توجهی به روش منطقی و این کنارگذاری ساختار خطی نزدیک شوم و، هم در متن و هم در نحوه استقرار متن بر صفحه، تلاشم بر آن بوده که تصویری به دست دهم از نحوه حرکت و پیشرفت زونی‌هیتسو.

دانلد ریچی

توکیو، ۲۰۰۷